Sbírka soudních rozhodnutí

STANOVISKO GENERÁLNÍHO ADVOKÁTA
JÁNA MAZÁKA
přednesené dne 26. ledna 2012 [1]

Věc C-527/10

ERSTE Bank Hungary NyrtprotiMaďarské republice,
B. C. L. Trading GmbHa
ERSTE Befektetési Zrt.

[žádost o rozhodnutí o předběžné otázce podaná Legfelsőbb Bíróság (Maďarsko)]

„Soudní spolupráce v občanských věcech — Úpadková řízení — Časová působnost nařízení (ES) č. 1346/2000 — Mezinárodní příslušnost — Žaloby, které přímo vyplývají z úpadkového řízení a úzce s ním souvisí — Rozhodné právo — Věcná práva třetích osob — Nepřípustnost žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce“

1. Tato žádost o rozhodnutí o předběžné otázce předložená Legfelsőbb Bíróság (Maďarsko) se týká výkladu nařízení Rady (ES) č. 1346/2000 ze dne 29. května 2000 o úpadkovém řízení (dále jen „nařízení“) [2]. Podstatou žádosti je určení toho, zda se čl. 5 odst. 1 uvedeného nařízení týkající se věcných práv třetích osob k majetku ve vlastnictví dlužníka, jenž se nachází na území jiného členského státu, než je stát, v němž bylo zahájeno úpadkové řízení, použije i v případě, že se dotčený majetek dlužníka nachází na území státu, který se stal členem Evropské unie až po zahájení úpadkového řízení.

Právní rámec

Akt o podmínkách přistoupení

2. Článek 2 Aktu o podmínkách přistoupení České republiky, Estonské republiky, Kyperské republiky, Lotyšské republiky, Litevské republiky, Maďarské republiky, Republiky Malta, Polské republiky, Republiky Slovinsko a Slovenské republiky k Evropské unii a o úpravách smluv, na nichž je založena Evropská unie [3] (dále jen „akt o podmínkách přistoupení“), stanoví:

„Ode dne přistoupení se ustanovení původních smluv a aktů přijatých orgány Společenství a Evropskou centrální bankou přede dnem přistoupení stávají závaznými pro nové členské státy a uplatňují se v těchto státech za podmínek stanovených v uvedených smlouvách a v tomto aktu.“

1 — Původní jazyk: francouzština.

2 — Úř. věst. L 160, s. 1; Zvl. vyd. 19/01, s. 191.

3 — Úř. věst. L 236, s. 33.

Nařízení

3. Pro účely určení soudu, který je příslušný k zahájení úpadkové řízení, čl. 3 odst. 1 a 2 nařízení stanoví:

„1. Soudy členského státu, na jehož území jsou soustředěny hlavní zájmy dlužníka, jsou příslušné k zahájení úpadkového řízení. V případě společnosti nebo právnické osoby se za místo, kde jsou soustředěny hlavní zájmy, považuje sídlo, pokud není prokázán opak.

2. Pokud jsou hlavní zájmy dlužníka soustředěny na území některého členského státu, jsou soudy jiného členského státu příslušné k zahájení úpadkového řízení proti dlužníkovi pouze tehdy, pokud má dlužník provozovnu na území tohoto členského státu. Účinky takového řízení jsou omezeny na majetek, který se nachází na území tohoto členského státu."

4. Co se týče určení rozhodného práva pro úpadkové řízení, čl. 4 odst. 1 téhož nařízení stanoví:

„Pokud toto nařízení nestanoví jinak, je právem rozhodným pro úpadkové řízení a jeho účinky právo toho členského státu, na jehož území bylo úpadkové řízení zahájeno (dále jen ‚stát, který řízení zahájil')."

5. Pokud jde o věcná práva třetích osob, čl. 5 odst. 1 nařízení stanoví:

„Zahájením úpadkového řízení nejsou dotčena věcná práva věřitelů nebo třetích osob, pokud jde o hmotný nebo nehmotný, movitý nebo nemovitý majetek – jak jednotlivě určené věci, tak soubory věcí, jejichž složení podléhá změnám – které patří dlužníkovi a nacházejí se v okamžiku zahájení řízení na území jiného členského státu."

6. Článek 16 odst. 1 nařízení, který je součástí jeho kapitoly II, nadepsané „Uznávání úpadkového řízení", stanoví:

„Rozhodnutí o zahájení úpadkového řízení učiněné soudem členského státu, který je příslušný podle článku 3, je uznáváno ve všech ostatních členských státech od okamžiku, kdy nabude účinku ve státě, který řízení zahájil.

[…]"

7. Článek 43 nařízení obsahuje ustanovení, která se týkají jeho časové působnosti a zní:

„Ustanovení tohoto nařízení se vztahují pouze na úpadková řízení zahájená po vstupu tohoto nařízení v platnost. Úkony dlužníka učiněné před vstupem tohoto nařízení v platnost se i nadále řídí právem, které se na ně vztahovalo v době, kdy byly učiněny."

8. Nařízení podle svého článku 47 vstoupilo v platnost dne 31. května 2002.

Skutkové okolnosti sporu v původním řízení, řízení a předběžná otázka

9. Dne 8. května 1998 otevřela společnost Postabank és Takarékpénztár Rt. (dále jen „Postabank") ve prospěch společnosti B. C. L. Trading GmbH se sídlem ve Vídni (dále jen „B. C. L. Trading") dva neodvolatelné dokumentární akreditivy s odloženou výplatou částek ve výši 6 000 000 USD a 6 120 000 USD.

10. Společnost B. C. L. Trading postoupila svoji peněžní pohledávku, která vyplývala z dokumentárních akreditivů, různým bankám. Společnost Postabank později odmítla vyplatit částky, které byly po ní požadovány na základě dokumentárních akreditivů, a to z důvodu, že předložené depozitní certifikáty nebyly pravé.

11. Dne 9. července 2003 poskytla společnost B. C. L. Trading jako zajištění akcie společnosti Postabank, jejichž byla majitelkou, pro případ, že by společnost Postabank musela vyplatit částky na základě uvedených akreditivů, a to do výše 12 120 000 USD. Uvedené akcie představovaly zástavu.

12. Poté právní nástupkyně společnosti Postabank, společnost ERSTE Bank Hungary Nyrt. (dále jen „ERSTE Bank“), uzavřela s bankami, jimž byly pohledávky společností B. C. L. Trading postoupeny, dohodu o vyrovnání, podle níž vyplatí těmto bankám částku ve výši 7 850 000 USD.

13. Dne 5. prosince 2003 bylo v Rakousku zahájeno úpadkové řízení na majetek společnosti B. C. L. Trading, které bylo zveřejněno dne 4. února 2004.

14. Co se týče akcií společnosti Postabank vlastněné společností B. C. L. Trading, které byly nahrazeny akciemi společnosti ERSTE Bank jakožto právní nástupkyně společnosti Postabank a poskytnuté jakožto zajištění, Legfelsőbb Bíróság dílčím rozsudkem ze dne 6. prosince 2005 uložil maďarskému státu, aby je odkoupil za cenu 1 516 450 200 HUF, jelikož maďarský stát vykonával rozhodující vliv na společnost Postabank, na základě čehož mu podle maďarského práva vznikla povinnost odkoupit akcie společnosti Postabank nabízené k prodeji menšinovými akcionáři. Maďarský stát splnil svoji povinnost tím, že koupil předmětné akcie a složil částku stanovenou Legfelsőbb Bíróság do soudní úschovy.

15. Dne 27. ledna 2006 podala společnost ERSTE Bank žalobu k Fővárosi Bíróság (soud hlavního města Budapešti) proti maďarskému státu, prvnímu žalovanému, společnosti B. C. L. Trading, druhé žalované, a společnosti ERSTE Befektetési Zrt., třetí žalované, kterou se domáhala určení toho, že má na základě zástavního práva nárok na částku, která byla složena do soudní úschovy.

16. Fővárosi Bíróság vydal usnesení o zastavení řízení poté, co konstatoval, že proti společnosti B. C. L. Trading bylo v Rakousku zahájeno úpadkové řízení a že rakouský insolvenční zákon vylučuje možnost zahájit proti hospodářskému subjektu v likvidaci řízení týkající se konkursní podstaty, což znamená, že je zcela nemožné podat jakoukoliv žalobu.

17. Druhoinstanční řízení, které bylo zahájeno na základě odvolání podaného společností ERSTE Bank, Ítélőtábla (oblastní odvolací soud) potvrdil usnesení vydané soudem v prvoinstančním řízení, přičemž připomenul, že podle čl. 4 odst. 1 nařízení je v projednávaném případě rozhodným právem rakouské právo, které vylučuje jakoukoliv možnost zahájení takového soudního řízení.

18. Společnost ERSTE Bank podala kasační opravný prostředek k Legfelsőbb Bíróság. Tento soud dospěl k závěru, že k rozhodnutí o tomto sporu potřebuje výklad čl. 5 odst. 1 nařízení. Rozhodl se tedy přerušit řízení a položit Soudnímu dvoru následující předběžnou otázku:

„Lze čl. 5 odst. 1 nařízení […] uplatnit na občanskoprávní soudní řízení týkající se existence věcného práva [v projednávaném případě práva zástavního], pokud země, v níž se nacházel majetek, který tvořil zástavu, a to cenné papíry a později částka v hotovosti, která je nahradila, nebyla členem Evropské unie v době zahájení probíhajícího úpadkového řízení v jiném členském státě, ale byla členským státem v době podání žaloby?“

19. Pro úplnost je třeba dodat, že společnost ERSTE Bank kromě uvedené žaloby, v níž se domáhala určení, že má nárok vyplývající ze zástavního práva, podala návrh na zahájení druhého úpadkového řízení na majetek společnosti B. C. L. Trading nacházející se v Maďarsku. Legfelsőbb Bíróság rozhodl, že se nařízení v projednávaném případě uplatní, ale návrh zamítl z důvodu, že společnost ERSTE Bank neprokázala, že společnost B. C. L. Trading měla v Maďarsku provozovnu.

Posouzení

20. Informace obsažené v předkládacím rozhodnutí umožňují dojít k závěru, že maďarské soudy, které rozhodovaly v prvním a druhém stupni, zamítly žalobu společnosti ERSTE Bank na základě rakouského práva, které uplatnily podle článku 4 nařízení, který stanoví obecnou zásadu uplatnění práva členského státu, na jehož území bylo úpadkové řízení zahájeno (*lex concursus*), na úpadkové řízení a jeho účinky.

21. Předkládající soud, který rozhoduje o kasačním opravném prostředku, přitom zvažuje případné uplatnění čl. 5 odst. 1 nařízení, který ve smyslu bodů 24 a 25 odůvodnění uvedeného nařízení představuje výjimku z uvedené obecné zásady. Jde totiž o výjimku ve prospěch věcných práv k dlužníkovu majetku, který se v době zahájení řízení nachází na území jiného členského státu, než je stát, ve kterém bylo zahájeno úpadkové řízení.

22. V této souvislosti má předkládající soud pochybnosti o tom, zda skutečnost, že se majetek dlužníka (v tomto případě akcie společnosti ERSTE Bank vlastněné společností B. C. L. Trading a částka v hotovosti, která je nahradila), k němuž mají právo třetí osoby (tedy zástavní právo ve prospěch společnosti ERSTE Bank), nachází na území jiného členského státu (v tomto případě v Maďarské republice), než je stát, ve kterém bylo zahájeno úpadkové řízení (v tomto případě v Rakouské republice), přičemž stát, ve kterém se nachází předmětný majetek, se stal členem Unie až po zahájení úpadkového řízení na majetek dlužníka, nebrání uplatnění čl. 5 odst. 1 nařízení.

23. Tato skutečnost přitom zpochybňuje nejenom uplatnitelnost uvedeného ustanovení nařízení, ale i uplatnitelnost *ratione temporis* samotného nařízení na tuto věc. Proto je třeba ještě před přistoupením k otázce uplatnitelnosti čl. 5 odst. 1 nařízení vyjasnit časové účinky uvedeného nařízení ve státech, které se staly členy Unie po jeho vstupu v platnost.

24. Časová působnost nařízení je upravena v jeho článku 43, podle něhož se ustanovení tohoto nařízení vztahují pouze na úpadková řízení zahájená po vstupu tohoto nařízení v platnost. Datum vstupu v platnost tohoto nařízení lze lehce určit, jelikož je výslovně stanoveno v samotném nařízení. Jeho článek 47 je stanoví na 31. května 2002.

25. V projednávaném případě bylo úpadkové řízení proti společnosti B. C. L. Trading v Rakousku zahájeno dne 5. prosince 2003 a zveřejněno dne 4. února 2004. Je tedy nesporné, že toto řízení bylo zahájeno po 31. květnu 2002, a z tohoto důvodu se na něj nařízení uplatní v plném rozsahu.

26. I když to z informací uvedených v předkládacím rozhodnutí výslovně nevyplývá, lze mít vzhledem k tomu, že společnost B. C. L. Trading měla své sídlo ve Vídni, na základě čl. 3 odst. 1 nařízení, za to, že úpadkové řízení zahájené v Rakousku představuje hlavní řízení, které má ve smyslu bodu 12 odůvodnění nařízení obecnou platnost a vztahuje se na veškerý majetek dlužníka. V této souvislosti je však třeba připomenout, že pojem „veškerý majetek dlužníka“ se nutně omezuje jen na majetek dlužníka nacházející se ve všech členských státech, ve kterých se nařízení uplatní [4].

27. To znamená, že majetek společnosti B. C. L. Trading, který se nacházel v Maďarsku v době, kdy tento stát ještě nebyl členem Unie, nebyl v souladu s nařízením dotčen zahájením úpadkového řízení v Rakousku.

4 — V tomto smyslu viz rozsudky ze dne 2. května 2006, Eurofood IFSC (C-341/04, Sb. rozh. s. I-3813, bod 28); ze dne 21. ledna 2010, MG Probud Gdynia (C-444/07, Sb. rozh. s. I-417, bod 22), jakož i ze dne 17. listopadu 2011, Zaza Retail (C-112/10, Sb. rozh. s. I-11525, bod 17).

28. Změnila se ale tato situace po přistoupení Maďarské republiky k Unii, tedy po 1. květnu 2004? Mám za to, že odpověď na takovou otázku je kladná s ohledem na ustanovení čl. 16 odst. 1 ve spojení s čl. 17 odst. 1 nařízení, které se v Maďarsku začalo uplatňovat podle článku 2 aktu o podmínkách přistoupení. Právě z uvedených ustanovení nařízení vyplývá kontinuální zahrnutí majetku dlužníka, který se nachází na území přistupujícího členského státu, do majetku, na který se vztahuje hlavní úpadkové řízení.

29. Článek 16 odst. 1 nařízení ukládá všem členským státům uznat každé soudní rozhodnutí o zahájení úpadkového řízení od okamžiku, kdy nabude účinku ve státě, který řízení zahájil, za podmínky, že bylo učiněno soudem členského státu, který je příslušný podle článku 3 nařízení. Je zřejmé, že pokud jde o státy, které přistoupily k Unii po vstupu tohoto nařízení v platnost, může uvedená povinnost na základě článku 2 aktu o podmínkách přistoupení vzniknout až po přistoupení dotyčného státu k Unii.

30. Pokud jde o podmínku týkající se příslušnosti soudu, který vydal rozhodnutí o zahájení řízení podle článku 3 nařízení, je třeba uvést, že v této souvislosti není důležité, zda stát, ve kterém se musí rozhodnutí o zahájení úpadkového řízení uznat, byl či nebyl členem Unie již v okamžiku, kdy bylo rozhodnutí o zahájení přijato.

31. Z článku 16 odst. 1 nařízení, ve spojení s článkem 2 aktu o podmínkách přistoupení přitom vyplývá, že členský stát, který přistoupil k Unii po dni vstupu nařízení v platnost, byl povinen od svého přistoupení k Unii uznat každé rozhodnutí o zahájení úpadkového řízení, bylo-li učiněno soudem členského státu, který je příslušný podle článku 3 nařízení. Z tohoto důvodu rozhodnutí o zahájení úpadkového řízení přijaté soudem členského státu, který je příslušný podle článku 3 nařízení, vyvolává ode dne přistoupení státu k Unii v souladu s čl. 17 odst. 1 nařízení v dotyčném novém členském státě účinky, které mu přiznává právo státu, který řízení zahájil.

32. V této souvislosti je třeba poznamenat, že podle bodu 22 odůvodnění nařízení jde o automatické uznávání rozhodnutí o zahájení úpadkového řízení. Jak již Soudní dvůr uvedl, právě zásada vzájemné důvěry umožnila členským státům upustit od jejich vnitrostátních pravidel o uznávání a vydávání *exequatur* ve prospěch zjednodušeného mechanismu uznávání a výkonu rozhodnutí vydaných v rámci úpadkového řízení[5].

33. V projednávané věci je však třeba zopakovat, že žaloba společnosti ERSTE Bank, v níž se domáhá určení nároku vyplývajícího ze zástavního práva na částku, která byla složena do soudní úschovy, byla podána k maďarskému soudu dne 27. ledna 2006, tedy po přistoupení Maďarské republiky k Unii. Z uvedeného vyplývá, že v té době nebylo možné nepřihlédnout k existenci úpadkového řízení zahájeného proti společnosti B. C. L. Trading v Rakousku podle automatického uznávání rozhodnutí o zahájení úpadkového řízení stanoveného v čl. 16 odst. 1 nařízení, které se začalo v Maďarsku uplatňovat od jeho přistoupení k Unii. Proto v souladu s čl. 17 odst. 1 nařízení rozhodnutí o zahájení úpadkového řízení přijaté rakouským soudem vyvolalo v Maďarsku účinky, které mu přiznává rakouské právo.

34. Vzhledem k tomu, že se žaloba podaná společností ERSTE Bank týkala majetku právnické osoby, proti které již bylo zahájeno úpadkové řízení v jiném členském státě, a že rozhodnutí rakouského soudu o zahájení úpadkového řízení by mělo být v Maďarsku uznáno, měly maďarské soudy uplatnit procesní pravidla obsažená v nařízení. To znamená, že soud, ke kterému byla podána žaloba společností ERSTE Bank, měl v první řadě ověřit svoji mezinárodní příslušnost a poté na základě nařízení určit rozhodné právo.

5 — Rozsudek MG Probud Gdynia (uvedený v poznámce pod čarou 4, bod 28 a citovaná judikatura).

35. Co se týče ověření mezinárodní příslušnosti soudu, předkládající soud ve svém předkládacím rozhodnutí uvedl, že žádá o výklad čl. 5 odst. 1 nařízení, aby mohl rozhodnout, zda jsou maďarské soudy příslušné k rozhodnutí o žalobě společnosti ERSTE Bank.

36. Článek 5 odst. 1 nařízení se přitom netýká příslušnosti soudu. Uvedené ustanovení neřeší kompetenční spor, který může vyplývat z úpadkového řízení. Pravidlo, které je v něm stanoveno, je kolizní normou ve formě výjimky z obecné zásady uplatnění práva členského státu, který úpadkové řízení zahájil, stanovené v čl. 4 odst. 1 uvedeného nařízení.

37. Je tedy zjevné, že čl. 5 odst. 1 nařízení nemá za účelem ověření mezinárodní příslušnosti maďarských soudů, které mají rozhodovat o žalobě společnosti ERSTE Bank, žádný význam.

38. V této souvislosti je však třeba upřesnit, že předkládající soud nepoložil předběžnou otázku za účelem posouzení mezinárodní příslušnosti maďarských soudů. Vychází patrně z toho, že musí určit rozhodné právo, aby mohl ověřit svou vlastní příslušnost za účelem přezkumu žaloby podané společností ERSTE Bank.

39. Jak jsem přitom již uvedl, soud, ke kterému je podána taková žaloba, musí v první řadě ověřit svoji mezinárodní příslušnost. Za tímto účelem musí uvedený soud vycházet z čl. 3 odst. 1 nařízení, i když se toto ustanovení výslovně zmiňuje pouze o příslušnosti k zahájení úpadkového řízení.

40. V této souvislosti je třeba odkázat na rozsudek Seagon, ve kterém Soudní dvůr rozhodl, že čl. 3 odst. 1 nařízení musí být vykládán v tom smyslu, že členskému státu, na jehož území bylo úpadkové řízení zahájeno, přiznává rovněž mezinárodní příslušnost rozhodnout o žalobách, které přímo vyplývají z tohoto řízení a úzce s ním souvisí [6].

41. Mám za to, že žaloba podaná společností ERSTE Bank má právě takovou povahu, jelikož se týká části majetku společnosti B. C. L. Trading, jež je dotčena účinky rozhodnutí o zahájení úpadkového řízení. Proto uvedená žaloba přímo vyplývá z úpadkového řízení zahájeného proti společnosti B. C. L. Trading a úzce s ním souvisí.

42. Jelikož má předmětná žaloba takovou povahu, je třeba mezinárodní příslušnost posoudit na základě čl. 3 odst. 1 nařízení, který odkazuje na rakouské soudy v případě, že se místo, kde jsou soustředěny hlavní zájmy společnosti B. C. L. Trading, nachází na rakouském území. To samozřejmě neznamená, že musí nutně jít o tentýž soud, který úpadkové řízení zahájil [7].

43. Krátce řečeno, připustíme-li, že zaprvé rozhodnutí o zahájení úpadkového řízení přijaté rakouským soudem ke dni přistoupení Maďarské republiky k Unii mělo být automaticky od uvedeného dne přistoupení v Maďarsku uznáno a že zadruhé žaloba podaná společností ERSTE Bank přímo vyplývala z tohoto úpadkového řízení a úzce s ním souvisela, nemají maďarské soudy mezinárodní příslušnost k rozhodnutí o uvedené žalobě. Z toho vyplývá, že pro účely rozhodnutí o žalobě nemá předkládající soud žádný užitek z odpovědi Soudního dvora na předběžnou otázku, jelikož tento předkládající soud nemá v tomto ohledu žádnou mezinárodní příslušnost, a předběžná otázka je proto hypotetická.

6 — Rozsudek ze dne 12. února 2009 (C-339/07, Sb. rozh. s. I-767, bod 21). Soudní dvůr znovu použil tento výklad naposledy v rozsudku ze dne 15. prosince 2011, Rastelli Davide e C. (C-191/10, Sb. rozh. s. I-13209, bod 20).

7 — V tomto smyslu viz rozsudek Seagon (uvedený v poznámce pod čarou 6, bod 27).

44. Je zajisté pravda, že podle ustálené judikatury platí, že je v rámci řízení upraveného v článku 267 SFEU věcí pouze vnitrostátního soudu, kterému byl spor předložen a který jako jediný zná přímo skutkové okolnosti věci a musí nést odpovědnost za soudní rozhodnutí, které bude vydáno, posoudit s ohledem na konkrétní okolnosti věci jak nezbytnost rozhodnutí o předběžné otázce pro vydání jeho rozsudku, tak relevanci otázek, které Soudnímu dvoru klade. Jestliže se tedy položené otázky týkají výkladu práva Unie, pak je o nich Soudní dvůr v zásadě povinen rozhodnout [8].

45. Nicméně Soudní dvůr rovněž uvedl, že mu ve výjimečných případech přísluší přezkoumat podmínky, za nichž byl dotázán vnitrostátním soudem, za účelem ověření své vlastní pravomoci. Odmítnout rozhodnutí o předběžné otázce položené vnitrostátním soudem je možné pouze tehdy, pokud je zjevné, že žádaný výklad práva Společenství nemá žádný vztah k realitě nebo předmětu sporu v původním řízení, jestliže se jedná o hypotetický problém nebo také tehdy, pokud Soudní dvůr nedisponuje skutkovými nebo právními poznatky nezbytnými pro užitečnou odpověď na otázky, které jsou mu položeny [9].

46. Vzhledem k judikatuře připomenuté výše, jakož i k hypotetické povaze předběžné otázky mám za to, že Soudní dvůr nemá pravomoc k rozhodnutí o předběžné otázce.

47. Pokud však Soudní dvůr dospěje k závěru, že pravomoc k rozhodnutí o předběžné otázce má, pak jsem toho názoru, že na položenou otázku je třeba odpovědět záporně, jelikož jedna z podmínek uplatnění čl. 5 odst. 1 nařízení, a to podmínka týkající se umístění majetku dlužníka na území jiného členského státu v okamžiku zahájení úpadkového řízení, není splněna. Uvedenou podmínku totiž nelze považovat za splněnou, pokud se příslušný majetek nacházel v daném okamžiku na území státu, který se stal členem Unie až později.

Závěry

48. Vzhledem k předcházejícím úvahám navrhuji, aby Soudní dvůr prohlásil, že nemá pravomoc k rozhodnutí o předběžné otázce položené Legfelsőbb Bíróság.

8 — Usnesení ze dne 15. dubna 2011, Debiasi (C-613/10, bod 20 a citovaná judikatura).

9 — Rozsudek ze dne 7. července 2011, Agafiței a další (C-310/10, Sb. rozh. s. I-5989, bod 27 a citovaná judikatura).